

Wf
170
1778

R. 33

I
Q
I
E
N
C
B

J

R. 33, 8.

L A U R U S
LILIIS CONVALLIUM ET HYACINTHIS
INTERSTINCTA,
PALLADIO SAXO - EISENBERGENSI,
Hoc Est
*SERENISSIMÆ AC CELSISSIMÆ PRINCIPI
AC DOMINÆ,*

Eisenbg.

Dn. SOPHIÆ MARIÆ,
NATÆ LANDGRAFIÆ HASSIÆ, PRIN-
CIPIS HERSCHELDIÆ, COMITIS IN CATTI-
MELIBOCO, DECCIA, ZIEGENHAINA, NIDDA ET SCHAUM-
BURGO, ELOCATÆ DUCIS SAXONIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ AC MONTIUM,
LANDGRAFIÆ THURINGIÆ, MARCHIONI MISNIÆ, COMITI PRIN-
CIPALI DIGNITATE HENNEBERGÆ, COMITIS MARCI ET
RAVENSPURGI, DYNASTÆ RAVENSTEINII ETC.

SACRA,

ET NATALI EJUS AUSPICATISSIMO
IPSIS NONIS MAJI, A.O.R. ☽ Ic LXXXII.

IN TEMPLO MNEMOSTYNES

Devotissimè dedicata.

QVA PUBLICE SUSPESA,

ILLUSTRISSIMUM COMITEM AC DOMINUM

DN. HEINRICUM IV.

JUNIORIS LINEÆ RUTHENUM, COMITEM
AC DOMINUM A PLAVIA, DOMINUM IN GREIZA, CRAN-
NICHFELDA, GERA, SCHLEIZA ET LOBENSTEINIO,
NEC NON

MAXIME VENERABILES

DNN. INSPECTORES,

OMNESQUE ERUDITOS,

M. JOH. FRID. ~~Sebber~~ / ILLUSTR. RUTH. RECTOR,

AD ORATIONEM PANEGYRICAM,

NATALI EIDEM FORTUNATISSIMO

JOH. CHRISTOPHORO FRAUENDORFIO

HUMILLIME DESTINATAM,

Clementer, benevolè & frequenter auscultandam, quā par est, animi sub-
missione, observantia & humanitè invitat.

GERÆ, TYPIS GEORGII HEINRICI MÜLLERI.

Oëtarum, cùm apud Græcos, tūm & Latini nos celebrium, Carminibus inclytum priscò ævò fuisse Palladium quoddam; hospes omnino sit ac peregrinus in ipsorum scriptis, qui cum ignarissimis sciat. Etenim, quos principatum inter ipsos tenere censemus, Mæonides, Dictys Cretensis, Parthenias divinus, & Naso ingeniosissimus, suis idem non deditantur Camoenis, sed celebrant eximiè, & immortalitatis quasi diphtheræ inscribunt. In cò autem & Poëtæ isti, & quicquid propemodum Scriptorum Palladii mentionem facit, consentiunt pleriq; omnes & amicè conspirant, simulacrum illud cœlitùs delapsum, in Palladis arce apud Trojanos, & in ejus quidem augustissimo Templo locum sibi delegisse ac constituisse sedem, eo quidem pacto, ut, quemadmodum e cortina responderat Phœbus, urbs omni abundatura felicitate, ab hostetuta, atq; ab interitu & ruinâ tantisper immunis futura esset, donec fatale illud Palladis instar auferretur, & aliorum sive clanculum sive palam transferretur. Igitur postquam Diomedes & Ulysses vaferimi homines, Trojanorum accrimi hostes,

*Fatale aggressi sacrato avellere templo
Palladium, casis summae custodibus arcis,
Corripiere sacram effigiem,*

& secum abstulere; illicò miserrimam Trojæ halosin & interitum subsecutum fuisse cum excidio regni, in vulgus jampridem per vulgatum est ac disseminatum. Palladio isti ecquid similius sit, ecquid proprius ad ejus exemplar accedat, quàm EMINENTISSIMA PRINCIPIIS CONJUX? Etenim & divinitus datur, & magna pars felicitatis publicæ inde originem trahit & acquirit robur. Atque hinc factum est, ut, cùm SERENISSIMÆ ATQUE CELSISSIMÆ PRINCIPIIS AC DOMINÆ, DOMINÆ SOPHIÆ MARIÆ, NATÆ LANDGRAVIÆ HAS-SIÆ, PRINCIPIIS HERSFELDIAE, COMITIS IN CATTI-MELI-

MELIBOCO, DECCIA, ZIGENHEINA, NIDDA ET
SCHAUMBURGO, ELOCATÆ DUCIS SAXONIÆ, JU-
LIÆ, CLIVIÆ ET MONTIUM, LANDGRAVIÆ THU-
RINGIÆ, MARCHIONIS MISNIÆ, COMITIS PRINCI-
PALI DIGNITATE HENNEBERGÆ, COMITIS MARCÆ
ET RAVENSBURGI, DYNASTÆ RAVENSTEINII &c. in
ipsas Maji Nonas incideret Natalis, isque in ILLUSTRISSIMA
DUCALI AULA SAXO-EISENBERGICA publica solennitate
festive celebrandus esset, gaudii istius maximi particeps redditum
Illustre Rutheneum, LAUDATISSIMAM PRINCIPEM sub
Palladii simulacro, quâ par est, humilitate ac devotione vene-
raretur. Quumq; id prolixâ nec impolitâ planè Oratione præsti-
turus sit adolescens probitate, elegantiâ morum ac sedulitate orna-
tissimus, *Johann. Christoph. Frauendorffius, Numburgensis*; ideò ni-
hil nunc quidem deesse amplius videtur, quâm ut & SERTUM
PALLADIO SERENISSIMO humillimâ quâdam devotione
imponamus. Vix enim ullus sibi Deorum unquam aut Dearum
cultus, sive publicus fuerit sive privatus, constitutus aut peractus fuit
sine coronis. Patere ergo, AUGUSTA SOPHIA MARIA, pa-
ttere quæso clementissime, ut, auspicatissimo hoc die tuo Natali, tot
gratulantum hilariter & promptè applaudentium cœtuī se immi-
scat, Capitiq; Tuo Serenissimo coronam qualemcunque necat
RUTHENORUM TUORUM Gymnasium. Tu quippe CEL-
SISSIMI PRINCIPIS TUI, totiusq; Ducatus exoptatissimum
clues Palladium; quod sanè, nisi florulento hoc tempore floreâ or-
netur coronâ, contra jus fasq; esset. Vernis igitur præcipue flori-
bus & ramis, iis certe, quos elegantissimus anni Apelles, quem Ma-
jum vulgò dicunt, subministrat, potissimum usuri sumus, ut nostra
quadantenus defungamur pietate. Laurum ergò audacter decer-
pimus ex Musarum horto, quibus illa dedicata quondam fuit & sa-
cra, & TIBI, O PALLADIUM GRATIOSISSIMUM, in coro-
nam flectimus, & venerabundi CELSISSIMO VERTICI, hoc læ-
tissimo Natali Tuo, consecramus. Laurus missa cœlitus Augusto
Cæsari, Principum maximo, apud Plinium, naturæ non desidem
Secretarium, legitur. Id quod ubi & quâ ratione factum sit, præter
hunc & candidissimus Scriptor Tranquillus commemorat. Et
quamvis hoc in dulcedinem fabulæ compositum videatur ab an-
tiquis; non tamen fictis hominum vocibus debemus, sed omnes

in se veritatis habet numeros, SOPHIAM HANC MARIAM non tam ab AQVILA AUGUSTISSIMA, in cuius quasi sinu fovetur SERENISSIMA LANDGRAVIORUM HASSO-DARMSTADIANORUM PROSAPIA, quām ex altō benignitatis divinæ promtuario dejectam, vel potius demissam, tanq. GALLINAM SVAVISSIMAM in castissimos SERENISSIMI DUCIS CHRISTIANI SAXONIS amplexus fuisse. Nam, ut Regum sapientissimus ait, à Domino uxor prudens est, quam in mariti sinum, pro suā paternā bonitate, ipse met tradit: quæ & ipsa pretio margaritas plurimū exsuperat, individua quippe omnis diviniq; & humani juris socia, mariti in adversis solatum, in secundis delicium, in omnibus, ex institutione divinā, adjutorium. Ecquis igitur tām scæva mente est & iniquā, ut lauru Te indignam censeat, DIVA SOPHIA MARIA, O GRANDE COELI DEPOSITUM? Musis & Apollini præcipue, præsidi illarum, laurum fuisse sacram prisciōri ævo, quotus quisque tam rudis literarum est, quin sciat? Ad quem igitur pertinere potius laurum dicamus, quām ad TE, Tuosque, ex quorum celeberrima stirpe, Musisq; & religione per quam salutari, ortum traxisti? Musarum suffragiis non invitis laurum quondam ex Familiā Tua incomparabili promeruit HERMANNUS, Heinrici Ferrei seu Magnanimi ex Ludovico fratre nepos, princeps in tantum laudandus, in quantum intelligenti doctrinæ eruditio potest. Laturu quoque ex merito ornārunt Musæ quondam LUDOVICUM JUNIOREM, qui ex Darmstadianis Tuis Gießæ ipsis exoptatissimam sedem constituit, & hospitium fecit jucundissimum. Et quid MAURITIUM Cassellanum dicam, qui linguarum Græcæ pariter & Latinæ, Hispanæq; ac Gallicæ peritissimus, aliis quoq; literarum studiis ita excelluit, ut superiorem non habuerit, parem non invenerit? Nunquam ab omni humanitate tām alienæ potuerunt esse Musæ, quin de communi omnium consensu laurum huic sapientissimo Principi decernerent. Quidni ergo & TIBI tribuatur laurus, SAPIENTISSIMA PRINCEPS, quæ ad Te hereditario quōdam jure devoluta fuit? Nitore quōdam spectabilis solet esse laurus, suāque viriditate se commendat omnibus, & quia casta ac virginitati potissimum dilecta, idcirco dicitur Claudiano, prægloriosissimo Poëtæ, fronde pudicā thalamos quondam virginicos obumbrâsse. Ecquid de Te dicamus, EMINENTISSIMA PRINCEPS

CEPS? Tu inter Principes Virgines lauru triumphali redimita,
formam, genus, mores, præcelso matrimonio aptissima, monstrasti,
& SERENISSIMUM PRINCIPEM TUUM blandissima
illexisti vi, ut dignissima omnium habereris, quæ in locum & le-
ctum BEATISSIMÆ CHRISTIANÆ, emendatissimi exempli
CONJUGIS, ex INCLYTA SAXONUM MARTISBURGEN-
SIUM DOMO oriundæ, succederes ac transires. Cæterum cum o-
mnia nunc flore rideant, formosissimâ quippe anni parte; ideò &
laurus TIBI TUAVigetque & floret; in certissimum planè auguri-
um; & felicitatem Tuam, SERENISSIMA PRINCEPS, in florem
se induisse, omniumque oculos & ora in se convertisse, & paria ad-
cò facere, cum FLORENTISSIMA RUTA SAXONICA, cui
laurus isthæc TUA arctissimè innexa est. Verùm: ut flores addantur
floribus, euge, PALLADIUM COELESTE, noli iniquè aut in-
clementer ferre, si, quos Majus recens nunc suppeditat largâ ma-
nu, flosculis laurum Tuam decoremus, ejusq; viriditatem nive
quòdam ac purpura interstingamus. Neque enim discolores
isti colores de dignitate laurus quicquam detrahent, & varietate
quâdam jucundissimâ CAPUT TUUM *Dis charissimum* appri-
mè decorabunt. Igitur lauro addere viridanti, singulisque foliis
adjungere fas sit lilia convallium. Sunt hæc propria quædam &
svavissima Maji nostri suboles, flosculus quidem tener, pusillus &
propius humum emergens, sed, si conspicias, albore blandiuscu-
lo, si olfacias, odore svavi, acuto & efficaci, sivim & spectes, in-
comparabili virtute se commendat, ut cæteris, qui vel latitudine
foliorum, vel florum eminentiâ, vel caulis firmitudine ac robore
superbiunt, palmam sive præripere, sive ambiguam facere nullo
propè negotio queat. Non malè, opinor, lauro hic sociatur flo-
sculus, quippe qui lauri foliis nec paullò dissimiliora sortitur fo-
lia, & candore suò ingenuò viriditati jucundissimè illudit. Nam
& vigorem colori addit candor ac lumen, & umbram præstat
opaca obscuritas viriditatis. Sed nec lilia ista, quæ convallium
vocant, indecere possunt Sertum Tuum natalitium, PRINCEPS
OPTIMA. Humilia equidem sunt & in terram prona ac depres-
sa, ut aliis floribus, vilioris quantumlibet censùs, prærogativam
concedant ac decus. Verùm, si ad mentem revocas, PISSIMA
PRINCIPUM, ut quotidiè cum Philippo Macedonum Rege so-
les, TE esse hominem, nec quidquam humani à TE alienum;

tantum abesse auguramur, ut exosus sit futurus TIBI ille flosculus, ut summis potius, queis circumcirca fulges, virtutum ornamentis egregium addat incrementum. Id enim cummaximè vifa es dedisce operam à primis vitæ emendatissimæ annis, ut quò sublimiorem TE evexit ac collocavit natalium splendor, eò TE submissius gereres. Maximi illius & unici Sospitatoris ad instar, qui summus cùm esset & infinitus DEUS, ad humana se & infima submisit, inq; angustias corporis coëgit quasi, ut, quod DEUS non posset, homo præstaret. Unde & in sacro-sancto Salomonis epithalamio lily in convallibus vocatur. Nempe hic est primus (Cypriani verba sunt) religionis introitus, sicut in mundum primus Christi ingressus, ut, quicunq; piè vult vivere, humiliter de se sentiat, neq; supra se in mirabilibus ambulare præsumat. Fundamentum sanctitatis semper fuit humilitas, nec in cœlo stare potuit superba sublimitas. Cæterùm lilia verè sunt, quæ dicimus convallium, & quamquam à reliquis cum proceritate caulis, tūm & spectabili florum magnitudine superantur, speciem tamen illorum colore, stilo, staminibus aliquā ex parte referunt, virtute autem & efficaciā luculenter probant, non temerè se in societatem nominis transiisse. Remedium quippe præbent ad vertiginem, cor refocillant, cerebrum recreant, memoriae vigorem addunt, vehementiam Comitialis mali & apoplexiæ vim inhibit ac frangunt. Et quid TE commémoremus, PRINCEPS CLEMENTISSIMA? Tu & ipsa lily es, flos florum, regina florum, flos Junonius, hoc est, inter TUI similes ac summā fortunā natas Heroinas id meritò censeris esse, quod inter ignes, cœlo qui subterlabuntur, nitidissimum Luciferi sidus est. Jam olim prolufisti virtuti, cuius infinita hactenus dediti documenta: unde fit, ut excessisse mortale fastigium non paucis videare. Praxiteles Venerem Cnidiam picturus, quidquid in virgine quavis eximium erat & insigne ad pulchritudinem concinnandam, id in illâ effigie colligebat in unam summam & artificiose exprimebat. Ita si quis TUAS, PALLADIUM INCOMPARABILE, virtutes maximas expingere præsumat; is, quidquid in Mariâ pium, quidquid in Abigaële prudens ac probum, in Rebecca placidum ac mite, in Susanna elegans & pudicum, in aliis quibuscumque eximium fuit, in consilium adhibeat & exactè describat necesse est. Adeò TUUS iste divinus animus virtutum præsidio munitus

nitus undique & comitatu septus est. In primis quid explere animum MAXIMI PRINCIPIS magis potest, quam TUI jucunditas adspectus, TUI blanditiæ sermonis, Tui illicia amoris? Verè oculis Ejus perspicacissimis lily, animo delicium, cordi refrigerium clues. Sed & svave rubentem hyacinthum denique patieris intexi Serto TUO, PALLADIUM COELESTISSIMUM. Tyrio hic nitentior ostro perhibetur esse, quod Principum vestes, auro intextas, quondam ornabat. Igitur TE hyacinthi purpura decet vel maximè, PRINCEPS INCLYTA. Flos hic etsi inter lacrymas primùm natus est & productus, tām hilari tamen specie emergit in lucem, ut corona hinc plexa index jam olim lātitiæ fuisse legatur, quippe quā virgines incinctæ, choreas instituebant solenniores. Ea propter cape TIBI hunc quoque florem, CAPUT SERENISSIMUM. Ita enim jure quodam suo postulat incredibilis illa & penè divina lātitiæ voluptas, quam CELSISSIMUS PRINCEPS, dulcissimum nempe Decus TUUM, tot PRINCIPUM DIVINO immistus CONCILIO, cumque ILLIS tota ILLUSTRISSIMA AULA, tantumne? imò & omnis subditi gregis turba ubique percipit, & cupido admissam pectore, vultu sereno, gestu hilari, voto ardentí, clamore secundo luculentè prodit. Flos idem Regum inscriptus nominibus fingi Poëtis solet, quamvis, quānam fuerint, non satis constet, nisi si Plinio fidem habere par sit, cui in hoc flore ita discurrere commemorantur venæ, ut Græcarum literarum Alfiguras præ se ferant, quæ aliis ad Ajacis pertinere nomen, aliis funestum indicare ejulatum putantur. Sed faceant hæc & longissimè absint à lātitiâ publica SERENISSIMORUM PRINCIPUM, ut ne literula quidem Diei exoptatissimi serenitatem interturbet aut obfuscet. Liceat potius ex nomine TUO dIs VENERANDO, HEROINA, mutuò acceptas & auipicatius mutatas in hyacinthos TUOS inserere literas S. M. in omen faustissimum, ut SOSPES MANEAS, SINE MALIS, SINE METU, SINE MOERORE, SINE MORBIS, SINE MORTE. Laurum, cui lilia convallium cum hyacinthis innexuimus, mala averruncare posse ac fulgurum ipsorum nocumenta, jam quidem creditum à plerisque eruditis fuit. Avertat DEUS pro sua, qua est, infinita clementiâ, quidquid molestiam creare aut minari malum potest. Faceant hinc & in caput hostium recidant fulminum ictus, quos machinari hominum improbitas fortassean studet!

Laurus

Ms. 1778 A

Laurus denique, ut Plinius ait, pacifera est, & quia semper floret, Symbolum esse, si non æternitatis, at saltem diuturnitatis, putatur. Optamus ergo & precamur planè ex animo, (augurari enim & vaticinari opis nostræ non est; nunquam mandimus laurum) ut pax ubique & securitas vigeat, &, positis simultatibus, floreat, lauri instar, amor, concordia, fides! Domùs vestræ, SERENISSIMA PRINCEPS, perpetua, certè diurna sit posteritas. Sera sit immortalitas, quam TIBI TUOQUE CELSISSIMO PRINCIPI tribuet DEUS! DEUS TE AMET, SOSPITET, SERVASSIT SEMPER! Et hæc laurus est, quam nectere Capillis PALLADII SAXO - EISENBERGENSIS voluerunt, debuerunt L. L. M. Musæ Ruthenicæ, ratæ, si non elegantia & facundo ore, pietate tamen SERENISSIMÆ SOPHIÆ MARIÆ quadantenus placituræ. Cæterum ex ipso earum nutricatu solenne gaudium ad se imprimis pertinere arbitratus est Adolescens, quem supra diximus, optimus & eximiæ omnino spei atque expectationis J. C. FRAUENDORFIUS, ideoque oratione luculenta CELSISSIMÆ DUCI de Natali auspiciatissimo gratulaturus, Ejusdem meritissimas laudes sub Palladii Schemate deprædicabit. Qui ut ab ILLUSTRISSIMO COMITE, DOMINO AC NUTRITIO, nec non VENERANDIS MAXIME DNN. INSPECTORIBUS, RELIQUIS item MUSARUM NOSTRARUM FAUTORIBUS clementer juxta & benevolè cras horâ nonâ antemeridiana, quam felicem illucescere sinat DEUS, audiatur; id verò est, quod humillimè submissè ac humanissimè rogamus.

P.P. Geræ ipsis Non. Maji. A.O.R.

∞ Ic. LXXXII.

ULB Halle
004 975 782

3

1077

2. 33, 8.

L A U R U S
LILIIS CONVALLIUM ET HYACINTHIS
INTERSTINCTA,
PALLADIO SAXO - EISENBERGENSI,
Hoc EST
SERENISSIMÆ AC CELSISSIMÆ PRINCIPI

AC

Dn. SOPH
NATÆLANDGE
CIPIS HERSCHEFEL
MELIBOCO, DECCIA, ZII
BURGO, ELOCATÆ DUCIS SA
LANDGRAFIÆ THURINGIA
CIPALI DIGNITATE HE
RAVENSPURGI, DY

S
ETNATALI EJU
IPSIS NONIS MAJI
IN TEMPI

Devo
QVA PL
ILLUSTRISSIMUM
DN. HEINRICH
JUNIORIS LINEÆ
AC DOMINUM A PLAVI
NICHFELDA, GERA

MAXIM
DNN. IN S
OMNE
M. JOH. FRID.
ADORATIO
NATALI EIDE

JOH. CHRISTOPHERUS
HUMILL

Clementer, benevolè & frequenter, animi sub-
missione, observantia & humanite invitat.

GERÆ, TYPIS GEORGII HEINRICI MÜLLERI.

